

**SAMPLER
SÈRIES**

14 D'OCTUBRE
SALA 2 ORIOL MARTORELL

PARRA & PONS CONSTELLATIONS DE MIRO

PERE ARQUILLUÉ, LLUÏSA ESPIGOLÉ
I IMMA SANTACREU

PROGRAMA DE MÀ

HÈCTOR PARRA (Barcelona 1976), música
ARNAU PONS (Felanitx, Mallorca 1965), poesia

CONSTELLATIONS

PER A PIANO A QUATRE MANS I ACTOR

Estrena mundial, encàrrec de L'Auditori

La durada aproximada del concert és de 60 minuts per a la primera part i 60 minuts per a la segona, amb una breu pausa entre les dues parts.

HÈCTOR PARRA, COMPOSICIÓ

ARNAU PONS, POESIA

PERE ARQUILLUÉ, RECITAT

LLUÏSA ESPIGOLÉ I IMMA SANTACREU, PIANO

LLETRES

Descarrega les lletres del concert [aquí](#).

NOTES DEL COMPOSITOR

per **Hèctor Parra**

Trobem especialment inspirador el camí artístic que Joan Miró teixeix amb gran tenacitat durant la dècada dels anys trenta, immers dins dels tumultuosos canvis polítics, socials i econòmics que la van caracteritzar. La proclamació de la Segona República, el cop militar del 36, l'horror de la Guerra Civil i l'adveniment del franquisme, un exili de quatre anys i la subseqüent fugida de la invasió nazi de França culminen, paradoxalment, en la formidable sèrie de 23 constel·lacions que pinta entre el gener de 1940 i el setembre de 1941. Amb aquests guaixos de petit format, Miró aporta al món un model exemplar de tenacitat, de desenvolupament artístic, d'harmonia plàstica i d'integritat humana en un dels moments més obscurs de la història. Partint d'una petició original de Carmen Martínez-Pierret, entre l'abril de 2020 i el 2023 el compositor Hèctor Parra i el poeta Arnau Pons han estat immersos en la composició d'un cicle poeticomusical inspirat en les *Constel·lacions*.

En companyia de la pianista Imma Santacreu, Hèctor Parra ha explorat al piano –primer de manera improvisada i després fent cristallitzar una escriptura adaptada- tot un seguit de tècniques especials que fan servir una multitud d'objectes per a apropar-nos a una forma melodramàtica sorgida directament de la seva pròpia vivència dels microuniversos suggerits per cada constel·lació, i que pretén instar el públic a viure'ls en primera persona. Així, aquest cicle és un viatge tant al món interior del compositor com al del poeta, els quals exterioritzen la pintura de Miró sota la forma d'un llenç musical i poètic complex: eteri o dens, llis o rugós, delicat o tosc. A les mans de les pianistes Imma Santacreu i Lluïsa Espigolé, el piano es transforma en un instrument gairebé electroacústic. En combinació amb els poemes escrits per Arnau Pons i interpretats en viu per l'actor Pere Arquillué, neix un univers complet i suggeridor on els astres s'alineen a cada intervenció sonora, quan les nostres pròpies constel·lacions d'emocions profundes ressonen, al seu torn, en l'univers poeticomusical de l'obra.

NOTES DEL POETA

per **Arnau Pons**

Tal com Joan Miró explica a Georges Raillard en el llibre de converses que vaig editar –traduït al català per Joaquim Sala-Sanahuja– *El color dels meus somnis* (1977), quan va esclatar la Segona Guerra Mundial el 1939, ell es trobava a París amb la seva dona Pilar i la filla Dolors. Encara que al principi de la guerra, a París, no hi passés res, els van aconsellar de refugiar-se a Normandia, on tenien amics i on hi havia un hospital que segurament els protegiria dels bombardeigs. Fou una mala decisió, perquè la guerra no deixa res indemne. Aleshores, van provar de fugir cap a Amèrica amb Josep Lluís Sert, però segons explica Miró ja no quedaven passatges. I va ser així que van decidir de tornar a casa, encara que Franco hagués guanyat la guerra i el futur a Catalunya se'ls presentés ple d'incertesa. Era una decisió temerària, com entrar a la gola del llop. De Normandia van a anar a París amb tren i de París a Perpinyà, amb la nena de la mà de la mare i amb una carpeta que contenia els esbossos de les *Constellacions* com a únic equipatge. Van travessar la frontera espanyola plens d'inquietud, ja que era possible que Miró estigués en una llista de sospitosos a causa de les seves implicacions públiques en favor de la República. Van evitar Barcelona, on la repressió feixista era ferotge, i es van amagar una temporada a pagès, en una masia del gironès. Al cap d'un temps, van fer el salt a Mallorca, on hi havia la mare del pintor i on van poder passar un temps desaparebut. És en aquest moment, del 1940 al 1941, que Miró crea la sèrie de les *Constellacions*, un títol que no s'imposaria sinó tardanament, el 1959, en el moment de l'edició que en va fer Pierre Matisse a Nova York, amb els poemes en prosa d'André Breton.

Aquest rerefons històric i personal ha estat el punt de partida per a la composició del text que acompanya la peça musical per a piano que ha compost Hèctor Parra quan s'ha inspirat en aquest treball de l'artista. Per tant, no hi falten al·lusions ni referències a les matèries, als temes i als objectes que van servir a Miró per crear els seus quadres. També s'ha tingut present l'evasió mental de l'artista en aquells anys i el seu aïllament durant dues guerres seguides, que no només l'obligaren a haver de fugir de França per salvar la vida, sinó també a haver d'anar a viure sota una dictadura feixista i, per tant, de fugir d'una guerra per anar cap a una derrota.

El resultat plàstic d'aquest cicle vitalista de 23 peces s'ha comentat a bastament per part dels crítics. I així, els monstres que obsessionaven el pintor en obres anteriors, de caràcter més primitiu, seran "liquats" per tal de convertir-los en figures buides de tota mena d'horror, gairebé histriòniques o còmiques, que s'exhibeixen impúdicament com a rialles austeres en el si de la depressió de l'artista. Un artista que mira de remuntar la costa de la vida i d'evadir-se de les matances com l'ocell migratori en cerca de contrades de pau.

És així que les confessions gairebé agustinianes, fetes en un recer interior, es tornen constellacions que esclaten i tremolen per sobreviure a la foscor de la història.

El fet de ser un escriptor català de Mallorca que m'he hagut de trobar a mi mateix fora de casa, lluny de la meva cultura i de la meva llengua materna, i també el fet d'haver fet amistat amb el poeta Jacques Dupin, que va treballar braç a braç amb el pintor com a mitjancer textual de la seva pintura, m'han servit per intentar meditar sobre la mena d'artista introspectiu i combatiu que va ser Miró.

L'obra conjunta –piano, escriptura, gest– no deixarà mai de ser, al mateix temps, una reflexió sobre la identitat catalana viscuda a contracorrent, com un fet incontrovertible del destí, sense una missió que no sigui la de singularitzar l'home per partida doble: com a part d'una minoria cultural que amb prou feines és coneguda al món, i com a subjecte que se'n separa

constantment, per tal de ser qui ha de ser, amb un idioma plàstic propi i inconfusible, lluny de qualsevol forma d'aglutinació col·lectiva.

En col·laboració amb

MIXTUR
FESTIVAL DE NOVA CREACIÓ
SONORA DE BARCELONA

AMB EL SUPORT DE

B Sabadell
Fundació